

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Erzsébet.

Egy éve már . . .

Vasárnap volt egy esztendeje, hogy a nemzet szívébe örökké fájó sebet ütött az az átkozott kéz, a mely Istenben boldogult Erzsébet királynénk életét kioltotta.

Özvegy lett a király, árva lett az ország. Elfutott a csillag, a ki mint üstökös tűnt fel egünkön és úgy tűnt el az égbe vissza. Lelkünk jaj be nagyon fáj utánna! Lelkünk fájdalommal multhatatlan!

Nemcsak az emberi, hanem a hazafi gyász ez a mienk, mert az egész nemzet gyászolja azt, a ki sorsa fordításában mentő kéz gyanánt szerepelt.

Háromszáz esztendeig rab voltunk, mikor Erzsébet királyné fölszabadított. Háromszáz esztendeig nem volt itthon királyunk, míg Erzsébet királyné Ferencz József királyt haza vezette. Háromszáz esztendeig nem volt királynénk, ki szavunkat értette és nyelvünket beszélte, ő egyedül az első, a kinek ajka már elnémult.

Megjelenése mindig örömmünnepe volt e népnek, a mely ajkán hordja lelkesedését és harsogva éltette nevét. Boldogsága volt királyi urának, büszkesége minden magyarnak.

A ki míg élt, erényekben tündökölt, tiszteletben és közszeretben kincseknél gazdagabb volt, kötelességeit híven teljesíté és mégis minden másoknál többet szenvedett.

Életének jutalmát itt nem lelheté és martirom halállal váltotta meg az örök élet üdvösségét.

Meghatóbb sors nincs a világon több, mint a mi jóságos Nagyasszonyunk sorsa, életben és halálban.

Már csak egy édes emlék, hogy Isten kegyelméből Magyarország királynéja volt.

Magyarország gyászolja és siratja a legjobb királynét.

A fájdalom rettenetes érzéseivel véste lelkébe szeretett emlékét és fenséges alakjának csodás jelenségét a legenda kapta szárnyra és a népmithos regéi lettek dicsőségének emlékoszlopa és a magyar néplelek hálája fogja hirdetni dicső emlékét időtlen időkig.

Mert a sírnál nem hal meg a szeretet és a hála, mert dobogó szívünk érzi, hogy a halottat is lehet szeretni.

A halhatatlanok sorába iktattuk és folytatjuk a hálás áldozatot, a melylyel e dicső asszonynak tartozunk.

A gyászos évfordulón egész Magyarország, nagy és kicsiny, úr és szolga, tizenhét millió nép fájdalmas kegyelettel borul le a templomokban és mezőkön, térdet és fejet hajt, imádkozik és sír, vigasztalást keres és nem talál.

Fohászuk és imádságunk száll fel az ég Urához.

Fohász a halottért. Imádság az élőért.

Dicsőség Erzsébetnek a mennyekben!

Erősség Ferencz Józsefnek a földön!

A szegedi kiállítás.

— Ismertetés, különös tekintettel a bácskai gazdasági egyesület s általában a bácskai kiállítására. —
Közl: Sz. F.

Kiseb-nagyobb tudósítások jelentek már meg ezen és más helyi lapok hasábjain a szegedi országos mezőgazdasági kiállításról. Ezen kisebb-nagyobb tudósítások kiegészítésül arra vállalkozom szerény tollammal, hogy bár szintén csak vázlatosan, de mégis tágabb keretben fessek képet a kiállításról.

Különösen az a cél lebeg a szemem előtt, hogy a vármegye gazdasági egységének, de meg a többi bácskai kiállításnak a kiállított tárgyairól s általában kiállításáról részletesen emlékezzen meg.

Mert hiszen méltán elvárhatta az egész ország közvéleménye, hogy a mikor országos mezőgazdasági kiállítást rendeznek, Bácskában, ez a tisztán mezőgazda kis ország azon méltó helyet foglaljon el, sőt vezérszerepet vigyen.

Jogosan kérdezheti mindenki, hogy így volt-e, így van-e? ott volt-e Bácska a kiállításon s ha igen, milyen mértékben és milyen minőségben?

Elismerés a gazdasági egyesület körének, — ezekre a kérdésekre büszke önértéssel felelhetünk. Igenis, a mi vármegyénk mindenben méltóan van képviselve a kiállításon.

Mielőtt azonban a kiállítás bácskai részének részletes taglalásába bocsájtóznám, a kép teljessége céljából ide jegyzek néhány általános ismertető vonást.

A kiállítást az országos magyar gazdasági egyesület rendezte a földművelésügyi m. kir. kormány s általában az egész kormány feltétlen támogatásával. Könnyen érthető az a cél, a mely az országos magyar gazdasági egyesületet az ő nagy munkájában, páratlan buzgalmában vezérelte. Magyarország par excellence mezőgazda állam. Mezőgazdaságunkban, az őstermelésben s a mezőgazdasággal kapcsolatos iparban van a mi létünk alapja. Az ipar még mindig csak zsenge csecsemő nálunk s ha arra támaszkodnánk, hát bizony az életünk valószínűleg a lassu haldoklás processusát tüntetné föl. De nem is volnánk képesek versenyezni a külföld iparával, a mely a fejlettség magaslatán áll.

Nem hanyagolva el az ipar fokozatos fejlesztését sem, első kötelességünk a mezőgazdaság ápolása s az Isten különös kegyelmeként nekünk jutott, áldást hozó humus művelése.

Ez Magyarország gazdasági politikája, ennek érvényt szerezni, — hazafias kötelesség.

Ennek az egészséges magyar gazdasági politikának nagy hasznát hajtani vannak hivatva az országos mezőgazdasági kiállítások. Az O. M. G. E. ez évben első kísérletet tett s ezzel az első kísérletével s a később rendezendő kiállításokkal az egész ország közvéleményét hálára kötelezi.

Mert a kiállítás oktat, tanít és buzdít. Növeli az ambíciót; vágyat kelt a gazdában hasonló produktumok előállítására s így az intenzív, praktikusabb gazdálkodásra.

Helyes eszme volt az is, hogy a kiállítás nem szorított tisztán a mezőgazdasági nyers termények befogadására, hanem helyet adott a mezőgazdasággal kapcsolatos iparágaknak s így különösen a háziiparnak.

A kiállítás helyül Uj-Szeged jelöltetett ki, az ugynevezett népkertben. Az ember átmege a közuti hidon s mindjárt szembeötlik a főbejárat: „első országos mezőgazdasági kiállítás“ felirattal. A főbejáratról jobbra és balra vannak felépítve az egyes pavilonok.

Mindjárt elől a jobb és bal oldalon van két-két mezőgazdasági pavillon. A jobb oldalon következnek azután a tanügyi, mögötte a szőlészeti és borászati pavillon, utána a kiállítási iroda s azután a diszpavillon. Majd a halászati, a szőlő és gyümölcs s utána a kertészeti kiállításba értünk. Itt terül el a jobb oldalon még a borkiállítás.

A bal oldalon a két mezőgazdasági pavillon után következik a köztelek pavillonja, majd a házi s mezőgazdasági ipar pompás pavillonja. A bal oldalon terül még el a tejgazdaság, méhészet és a gépek kiállítása.

Az egyes pavillonok után van a bejáratról jobbra a lókiállítás, utána a szarvasmarhakiállítás; ezektől ismét jobbra terül el a juh- és sertés-, a bejáratról balra pedig ugyanezen irányban a baromfi- és ebkiállítás.

A kiállítás berendezése és csoportosítása igen ügyes.

Egyes főcsoportok szerint a kiállítás így tagolható:

I. főcsoport: Élő állatok és állati termékek kiállítása.

Lókiállítás. Szarvasmarhakiállítás. Juhkiállítás. Sertéskiállítás. Baromfiállítás. Méhészeti kiállítás. Tejgazdasági kiállítás. Halászati kiállítás. Ebkiállítás.

II. főcsoport: Földművelési és növényi termények kiállítása.

Mezőgazdasági magvak, magtenyésztés, mag-nemesítés. Szálas- és abrakakarmányok, hamisított vetőmagvak és hamisító anyagok. Dohánykiállítás. Gyűjteményes kiállítások. Talajjavítás (külön épületben). Földművelésiskolai kiállítás (külön épületben). Kísérletügy. Komló. Kender, len. Műtrágya.

III. főcsoport: Szőlőművelés-, borászati-, gyümölcs- és kertészeti kiállítás.

I. Szőlészeti és borászati kiállítás:

Általános rész. Borkiállítás. Szőlőkiállítás.

II. Gyümölcsészeti és kertészeti kiállítás:

Faiskola és diszkerítészet. Virágkötészet. Friss gyümölcsök, zöldségek, konzervek. Gyümölcs-csomagolás. Gyümölcs-feldolgozó gépek. Műtrágyák.

IV. főcsoport: Gépkészítés.

V. főcsoport: Házi és mezőgazdasági iparok kiállítása.

Házi és népipar. Mezőgazdasági ipar. Mezőgazdasággal kapcsolatos iparágak.

Ezek mellé sorakozik még az országos sör-árpa-kiállítás.

A kiállításról általában a lehető legelismertőbb a vélemény, úgy, hogy azok, a kik rendezték,

csak gratulálhatnak maguknak. Annyi mindenféle szép dolog van itt összehordva, hogy a külföld is méltán megnézheti s tanúságot tehet mezőgazdaságunk fejlettségéről.

Csak két megjegyzést hallottam, a melyek némileg rovására vannak a kiállításnak.

Az egyik az, hogy Magyarország mezőgazda voltát tekintve, a kiállításnak nagyobbak kellett volna lennie. Ebben van valami igaz, s hogy a kiállítás nem olyan méretű, mint a minőnek látni szeretnénk, annak bizonyára nem az intézőség az oka. Bennünk magyarokban van meg a hiba; még mindig magunkban és magunknak szeretünk élni és vajmi keveset törődünk a kiállításokkal s az azokon aratható diadalokkal.

A másik megjegyzés már a rendezőségnek szól. A pavillonok szűkek, minden össze van szorítva, el van dugva, úgy, hogy csak a leg-feszültebb figyelemmel és fáradsággal lehet mindent alaposan megtekinteni.

Mindkét megjegyzésnek meg van a kellő jogosultsága. De nem szabad elfelednünk, hogy ez az első mezőgazdasági kiállítás. Minden kezdet nehéz s így joggal remélhetjük, hogy a folytatás a most hangoztatott kifogásokra sem ad alkalmat.

(Folyt. köv.)

Közeletünk.

A szegedi képzőművészeti egyesület által létrehozott tárlatok sikere méltán buzdításul szolgálhat a vidéki nagyobb gócpontok művelt köreinek arra, hogy a műtárgyak, képek és könyvek megkedveltetése által a nagyközönség ízlését fejlessék, ennek révén pedig a művészet és műipar számára újabb tért hódítsanak. E téren egyesek is mindenesetre sokat tehetnek, de sokkal szebb eredményt mutathatnak fel a vidéki műpártoló s ehhez hasonló más egyesületek.

Nálunk Bácskában a régi műtárgyak összegyűjtésére külön egyesület áll fenn, t. i. a történelmi társulat, mely azonban eddig kizárólag a megye történetének kutatásával és régiségek összegyűjtésével foglalkozott. E derék társulat alapul szolgálhatna arra, hogy egy nagyobb arányú közművelődési, avagy muzeum-egyesület valahára létesülhessen.

Ezen nagyobb szabású egyesület egyik szakvagy alosztálya továbbra is szolgálhatná a történelmi társulat eddigi munkakörét, míg a másik osztálya a képzőművészetek s esetleg az irodalom terjesztésével foglalkozhatna.

A minap lefolyt nagyszalontai Arany-ünnep alkalmából többeknek eszébe jutott bizonyára, hogy Zomborban is van egy csonka torony, melyben jelenleg a kincstári ügyészség székel. Formára és eredetre is egyaránt megegyezik a zombori torony a szalontaival, bár amazt már a múlt században átalakították és lakhatóvá tették. E toronyból a sokat emlegetett kultur-palota hiányában szintén lehetne a szalontaiak példájára kulturális épületet csinálni. A város ide helyezhetné át könyvtárát, a megye pedig műgyűjteményét.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Hogy szétfoszlott . . .

Hogy szétfoszlott a rózsás tündéralom
És véget ért a bűvös szép rege,
Derű, verőfény ragyogott a tájon,
Csak szívünk volt fájdalommal tele.
Emlékszel még? . . . ott állottunk zokogva,
Kezem közt tartám két kicsi kezéd,
Reánk borult az akácia suttogva
És úgy fájt, mikor búcsúznunk kellett.

Te aztán jobbra, én meg balra tértem,
Emlékednél más nem maradt velem,
Hányt vetett a sora, forgatag örvényben,
Ezernyi vérszél kellett kűzdenem.
Észak fagyában hevertem dermedve,
Mélyre süppedt a hó lábam nyomán,
Máskor meg forró napsugár perzselte,
Fáradt testem a dél sivatagán.

S aztán időtlen-időknek multával
Összekertültem újra te veled,
Te ifjú asszony, telve boldogsággal,
Én meg reszkető, törődött öreg.
S hogy megláttál, mikéntá köny lett volna,
Az a mi ott ragyogott szemedbe,
Mintha eszedbe jutott volna újra,
A rég felejtett bűvös szép rege.

Richardt Károly.

MEGÖLTEK EGY LEGÉNYT . . .

(Vége.)

Könn már minden nyüzsgő, él, mozog. A teljes pompájában ragyogó nap aranyugaraiban vígan táncolnak a reggeli szellőtől ingó-bingó fűszálakon, elpárologtatva onnan a ragyogó harmatcseppeket. A pacirta vig-dánája hangzik, a távolból pedig a kakuk madár számlálja

az életvéteket. Himes pillagók röpködnek szerteszét, csapkodó szárnyakkal meg-megérintve az ember ábrázatját. Méhek zsongnak köröskörül, a mint az ezerszínű mező tarka virágaira röpködnek ide-oda és a lent mászó bogarak és tücskök milliói dicsérik az Istennek remek alkotását. Kék özontömegbe burkolt karsu torony látszik a szomszéd faluból, megszólal a kis harang eztüst csilingelésű hangja, melyből el-elkap néhány hangot a kőszá szellő és fűlünkig hozza. Kürtök tutulását halljuk távol s közel, melyek hirdetik a falu bömbölő, nyertő, rőffögő és bégető falkáinak közeledtét. És e sok hang, mely valamely zárt helyen bántó lárma-zagyvalékká fajulna, itt az Isten szabad ege alatt, a viruló természetben oly lágyan zsongó harmonikus zenébe olvad, hogy majdnem csend, ünneplés néma csend uralkodik, mely álomba ringatja a szívet, megrészesíti a lelket.

Nem látja és nem hallja mindezeket a mogorván haladó legényt. Indulatosan csapkodja pálcájával az utjába eső tarka virágokat és csak balad, hátra nem tekintve. Látja magát, mint kis fiút, mikor szabad volt még a Ványiek kis Mariskájával napokig eljátszogatnia, mikor még nem kellett félnie, hogy szemére vetik szegénységét. Már akkor keletkezett Mariska iránti vonzalma. Az ábrándos gyermekléleknek névtelen érzelme volt ez, mely leendő szenvedélyének: szerelmének csiráit magában hordozta.

Szegénylős szüanc-gyerek létre nem mert erről soha senkinek szólni, legkevésbé pedig Mariskának. Később fejlődött benne ez az érzés, mind forróbb és szenvedélyesebb lett, olyannyira, hogy tisztában volt magával arra nézve, hogy ő Mariska nélkül nem élhet. Szólni azonban most sem lehetett. Hiszen kikacagná mindenki, ujjal mutatnának utána, a szegény bolond után, a ki egy hatszáz holdas gazdának a leányát meg meri kérni. Mariska sem tekintette másnak Jóska, mint játszótársnak, kivel az idők folyamán mind kevesebbet és kevesebbet találkozott és midőn atyja ráparancsolt, hogy azzal a síhederrel ne játszóék többet, hát minden zugolódás nélkül szót fogadott. De Jóska nem csüggedt, nem hagyta el reménye, hogy ez egykor mind másképpen lesz. Persze a szegény kérést semmibe sem veszik, de ha majd egykor mint egyenlőrangú fél léphet fel, majd akkor! . . .

Dolgozott szorgalmasan, gyűjtött, zsongogott, megbecsülte a fillért, melyből egykor forint, időjártaival pedig vagyon lesz. Vigan fogott minden munkához, mely csak úgy égett a keze alatt. Hiszen keserves kűzdelme busás jutalmat fog hozni. Törekvését egy hosszú viszontagság-teljes utnak tekintette, melynek végén ott vár a gazdag jutalom arra, ki ezen keserves uton keresztül vergődik. Dolgozott, kűzdött kitarító szorgalommal és a várva-várt áldás nem is maradt el. Gyűlt a pénz lassanként a ládaifában és ez Jóska kétszeres szorgalomra ösztönözte.

— Sok pénzt kell összegyűjtenem, nagyon sokat, ha azt akarom, hogy Mariska az enyém legyen.

Egyszer azután történt valami, mely kettévágta Tabi Jóska tervét. Megjelent Dóra Márton; a rövid vőlegénykedésnek esküvő vetett véget és Mariska körül immár oly akadály van, melyet a tisztesség korlátai között átlépni nem lehet. Ránézve elveszett örökre. Elvesztette, mielőtt a magának mondhatta volna. Vége fényes álmának, melyek tartották benne a lelket, hogy az erőmegfeszítés napjaiban össze ne roszakadjon. Letűnt örökre a fényes csillag, melynek ragyogó sugara őt idáig vezette és most itt áll a fél uton elhagyatva. Nincsen már meg az elérendő végcél, csak emésztő gondolatai és kínzó visszaemlékezései teszik még keserűbbé ezen amugy is sokat zaklatott életet. Minek ez az élet? Micsoda célja lehet még annak, ki minden gondolatát, minden mozdulatát előtte lebegő végcéljának szentelte és az egyszerre széjjelfoszlott, semmivé lett, mint a csalfa délibáb.

Nem volt képes össze-vissza kavargó zagyva gondolatait rendezni, csak azt tudta, hogy szereti azt a nőt, szereti talán még jobban, imint azelőtt, hiszen végre is Mariska nem oka semminek, neki fogalma sem volt róla, hogy szerelem nélküli házasságával egy régen érte dobogó keblét zuz össze. Hátha szólott volna neki, bizonyosan nem ment volna oly könnyen és könnyelműen férjhez.

Sokáig barangolt Jóska az erős nap bevétől később forrává vált pusztán, csak a beálló alkonyat bírta végre visszatérésre. Elhatározta, hogy se nem vet éget életének, se nem megy el innen, hanem Mariska közelében marad, hogy örökdíjként felette és ha eljő annak szüksége, legyen, a ki megvédelmezi.

A vármegye vezető köreinek nagy érdeme, hogy a kultusz- és földmívelésügyi miniszterek által tervekbe vett nép- és munkásoktatást a népkönyvtárak szervezése által községeinkben is elősegíteni iparkodnak. Nálunk Bácskában már eddig is számos községi könyvtár létezett s most, hogy újabbak is létesülnek, a népnevelés és oktatás céljából nagyon kívánatos, hogy ezek a könyvtárak az országos muzeum- és könyvtár-bizottság felügyelete alatt álló megyei történelmi társulati és városi könyvtárral egyöntetű igazgatás alá kerüljenek s mint egységes könyvtár-szövetkezet szolgálják vármegyénk kulturáját.

A helységnevek megváltoztatása s magyarosítása terén is történt már valami vármegyénkben. A legutóbbi megyei közgyűlésen tett jelentést arról a megye érdeműs alispánja, hogy Bogojeva község a belügyminiszterium engedelmével Gombos-ra változtatta át nevét. Itt jegyezzük meg, hogy az almási kerület jeles képviselője nemrég hazafias hangú körlevélben szólította fel a községeket, hogy idegen hangzású neveiket a történelmileg igazolható régi magyar elnevezésekkel cseréljék fel. Bogojeva ezuttal csak részben követte a hazafias tanácsot, mert nem a történelmileg kimutatható régi nevét állította vissza, hanem egy újabb keletű telep nevével ruházta fel magát. Reméljük, hogy a többi községek nemcsak magyar nevet, hanem a historikailag őket illető régi nevet fogják választani.

D. Gy.

A pálinka.

(Sz. Sz.) Az olvasó közönség előtt valószínűleg ismeretes ez a cím és kétségkívül akad oly olvasó is, a ki engem plagizálás büntetével vádol. Meg kell azonban jegyezmem, hogy nincs szándékomban Zola eszméit magaménak tulajdonítani, sem pedig az ő című művéről kritikát mondani, hanem igenis határozott szándékom megvitatni, kimutatni ama borzasztó betegséget, mely hazánk társadalmának alsó osztályában járványként pusztít s melynek oka a . . . pálinka.

A régi időkben, — midőn még annyi volt a bor, hogy pálinkát csak a tót ivott, nem ismertük ezt, s a magyar paraszt csak reggelként ivott egy-egy korty saját készítményű szilva vagy barack pálinkát, — erős és egészséges volt a magyar paraszt; míg nem most, hogy egy pár év óta a bort csak hamisítva kaphatja az ember, teremni meg csak ritka gazdának terem annyi, hogy elég legyen egész éven át, nem csak reggel, hanem a nap bármely szakában megtömve láthatjuk a pálinkás butikokat parasztokkal s munkásokkal, kik nem korty, hanem deci számra öntik magukba a sok egészségtelen zagyvalékot, melyet spiritus és vízből állít elő a kocsmáros. De nem is csodálkozhatunk azon, hogy ily fajta

pálinkával látja el a kocsmáros a vendégeit, ha tudjuk, hogy a magyar nép boriváshoz van szokva, mely ezelőtt olcsó és jó volt, minék persze az a következménye, hogy most is olcsó italt akar inni. A bor drága, még drágább aránylag mint a pálinka, mert annyi kell neki, amennyi megéreztetni vele, hogy ivott. Pálinkából kevesebb adag kell, mint a borból, tehát olcsóbb is legyen. A kocsmáros meg a butikos elz nem bánja, hanem persze, hogy magának is legyen még haszna mellette, kénytelen keverni, vagy éppen készíteni olcsó italt, még pedig olyat, mely erősségben nincs a drága mögött. Azért van a spiritus, hogy erősítse!

A magyar nép tiszta, jó borhoz van szokva s ha tudja, hogy csak hamisított bort kaphat, akkor inkább a pálinkához folyamodik. Mert inni kell! Még pedig szeszes italt, mert a víz csak a kutyának való. Elég sajnós dolog, hogy ily stádium uralkodik még erre felé, de ha már így van, akkor iparkodunk kell, a mennyire lehet, könnyíteni a bajon.

A borhamisítókat az állam már-már kiirtotta Magyarország területéről s igaz ugyan, hogy ez a szigorú eljárás kihatott a pálinka csinálókra is, de azért még sem oly mértékben, mint a melyben a szükség megkívánja. Látni kell csak a pálinka fogyasztás mértékét, hogy tisztába jöjjünk azzal, hogy mily veszélynek vagyunk kitéve általa. Már pár év óta él pálinkával a paraszt és erősebb a bornál, sokkal inkább válik szenvedélylővé a használata. S a ki egyszer hosszabb ideig a pálinkát fogyasztotta, nem hiszem, hogy visszatérne a boriváshoz.

Hogy egyáltalában a szeszes ital mennyire árt, azt jól tudjuk, noha még mindig akad oly ember — intelligens ember — a ki ezt kétségbe vonja. Ezek az emberek, ha e tárgyról beszélnek, mindig ezzel a humoros anekdotával akarják elveiket támogatni:

Egyszer egy vén, 70 éves paraszt ember fát vágott; odamegy hozzá egy tudós, ki azt tanulmányozza, hogy mily arányban hat a szeszesital használata kártékonyan az emberi szervezetre. Megkérdezi az öreg, erős parasztot, hogy ivott-e az életben sokat? A paraszt azt felelé, hogy nem ivott soha.

— Hát az apja ivott-e még élt?

— Hogyne — felelé a paraszt favágó, még most is él az ebadta és ott fekszik részegen a fészker alatt.

Igen ám, csak hogy ez nem más, mint egy anekdota, a mely nem igaz és csak arra jó, hogy

ha az ember vita közben puhának érzi maga alatt a talajt, akkor egy ily fajta élcel üsse el a dolgot.

Ha a nyugoti civilizált államokba megyünk, ott megláthatjuk mennyire korlátozzák ugy az intelligens, mint az alsó elem között a szeszes italok fogyasztását. Sőt még azt is tudom, hogy az alkoholizmus külön tantárgyat képez az iskolákban s már ott gyökeret vernek a fiatal sardjádékba, az alkoholizmus megvetése iránt. Pedig nálunk jobban elkelnének ezek az óvintézkedések, mert jól tudjuk, hogy nálunk ennek a szüksége szinte égetővé válik.

Azonban egyszerre az nem megy. Lassan, igen lassan halad minden dicső eszme s ha már meg is van az, a kinek hatalmában áll ezt megkezdeni, annak túl nagy az elfoglaltsága s mire mégis már elkezdi nálunk e védő munkálatokat, akkorra rendesen csak a felét menthetik meg.

Ki kell küszöbölni az országból a chemiailag előállított zagyvalék pálinkákat, mert hogy ha már pálinka kell a népnek, akkor igyék olyat, mely nem árt annyira egészségének. Az alsó osztálynál igen gyakoriak a gyomorfájások és ezt mind a pálinka idézi elő. Az ily gyomorbeteg ember rettentő égetéseket érez a gyomrában s sajátságos valami, ez csak akkor csillapul le, ha pálinkát iszik.

Ő meg iszik, iszik először azért, mert a bor drága, másodszor azért, mert már nem lehet el nélküle, harmadszor meg azért, hogy testi fájdalmait csillapítsa. És addig iszik, hajtja magába a mérges italt, a míg az munkaképtelenné teszi; de inni még akkor is kell és ha pénz nincs, hát lopni kénytelen, mert inni kell, ha török, ha szakad.

A bortermés azonban már javulásnak indult s hisszük, hogy ez némileg le fogja csillapítani a pálinka utáni hajsztát s reméljük, hogy pár év múlva a pálinkát csak Zola regényéből fogjuk ismerni. (Én azonban nem hiszem.)

A községi rendőri költségek kivetése Bácskában.

A jegyzői-egylet mult évi közgyűlésén szó volt arról, hogy a bács megyei jegyzői-egylet egy szaklapot adjon ki. E szaklap kiadása azonban — azon indokból, hogy a „Bácska“ a közérdekű dolgokat, tehát a jegyzők ügykörébe vágó cikkeket is szivesen közli — elmaradt. E jogon kísértem meg én is ezen amugy is kizárólag a bácskai viszonyokhoz illő tárgyról néhány sort írni.

— Egy kis számadásunk volna, hát el akarom intézni mihamarább a dolgot. Emlékezz esküvőre, midőn intettek, hogy megbecsüld azt az asszonyt, hozzá gondoltam pedig, mert különben megbalsz. Hogy bántal a feleségeddel, nyomorult?

— Kinek mi köze az én családi dolgomhoz, te munkakerülő pimasz, elhordd magad innen, míg ép vagy.

— Kinek van köze hozzá? Nekem, tudod nekem, mert szeretem a feleségedet! Előbb szerettem, mint ismerted volna. Ha elveszem, boldogok lettünk volna, de ekkor jöttél te, alaváló gazdag és elragadtad őt előlem. Rosszabbul bántal vele, mint utolsó cseléddel; ütötted, verted azt, kinek nem volt hova fordulni segítségért, ezért most megöllek!

Vak dühvel rohant rá, de Dóra Mártonnak is erőt adott a félelem. Birokra keltek. Izmos karjaik mint vaspántok szoritották át egymás derekát. Eszét vesztette mindkettő. Szemük vérben forgott. Egy hangot sem hallatott egyik sem. Merőn néztek egymással farkasszemet. Hatalmas erőmegfeszítéssel igyekeztek egymást a földre dönteni. Ropogtak csontjaik. Amelyik alul került, meghal. Majd mindkettő fölbukott és a kavargó porban folytatták e vadállatias tusát. A vad küzdelemből Dóra Márton emelkedett fel, porban fetregő Mánfele pedig halálos hűggyel kapott oda, hol a hosszupengéjű bicska a szivig batolt. Piros vére kifolyt . . .

Márton a vállára emelte a holt legényt és a buzába dobta. Csak az Isten látta . . .

Vad futással indult haza, de a falun mégis nyugodtan ment végig, nehogy gyanut keltsen különös viselkedése.

Othon azt mondta feleségének, hogy beteg és ágyba fektűd.

Csak harmadnap sivitott a falun végig a rémhir: Megöltek egy legényt . . .

Nagyot változott Tabi Jóska halála óta Dóra Márton. Becézgette feleségét, hízkeledett neki. Folyton ott volt Mariska szoknyája körül. Különösen szeretett Tabi Jóska rejtélyes haláláról beszélni. Ő volt, aki minden követ megmozgatott a vizsgálat érdekében. Persze a gyanút így elkerült, de nem az asszonyt. Eppen e különös viselkedése keltette fel Mariska figyelmét, ki nem volt

Igy ment ez azután mindég. Járt, bolyongott napokon át minden cél nélkül a néptelen helyen. A komoly munkától elszakított, tengődött azon, mit régente serény munkásságával összegyűjtött.

Dóráék (többen voltak már) nem törődtek vele. A faluban is megszokták a legényt, „ki semmitévással és lustálkodással sétálja át a napot“.

Egy alkalommal, a mint hosszu baraugolásából haza felé tartott, ugy rémlett előtte a homályban, mintha az országút mentén egy gyerek üldögléne. Nem volt szokása a kíváncsiság, de mégis oda ment a gyerekekhez, ha esetleg valami baja van, hogy segítsen rajta. Vézna kis fiu volt. Csendesesen sirdogált és fázékonyan kuporodott össze a haramatos fűben. Jóska mindgyárt megismerte a Dóráék kis fiát.

— No mi bajod van kis öcsém, miért nem mégy haza, meghűtöd magad, ha itt ülsz a nedves fűben.

A gyerek félelken vont a kezét, az est hűvös szelőlőjétől lobogó kis ingét és piszkos ökleivel előtűró könnyeit morzsolgatta.

— Ne félj semmit kis öcsém a Jóska bácsitól, nem bánt az téged; jer szépen, majd hazavezetlek.

Huzódva fogadta el a legény kezét, azután sebes léptekkel tartottak a falunak.

— Talán eltévedtél gyerek, hogy ilyen késő időben még nem vagy otthon. Apád aggódik majd s keresetni fog.

— Éppen ő tőle szöktem meg.

— Bizonyosan rossz fát tettél a tűzre.

— Nem vétettem neki semmit, hanem ő mindig pőről anyámmal és sokszor megveri, én meg sajnálom édes anyámat és sírok, akkor engem is megver és bezár a kukoricagörébe. Ma is nagyon megverte anyámat, de én megszöktem.

Eközben beérkeztek a faluba.

— No kis öcsém most eredj szépen haza, innen magad is odatalálsz. Ne szólj senkinek, hogy velem jöttél ideig.

Mint a kitörni készülő zivatarnak messziről hangzó moraja, volt a legény szava. A kis fiu félve engedelmekedett neki és futva igyekezett hazafelé.

A legény sötét gondolatokkal botorkált tovább. A gyermeknek e néhány szava ugy fellázította kedélyét,

hogy minden csöpp vére külön-külön ugy tombolt, mint egy ketrecéből elszabadult vadállat.

— Boszut állók érted, véres boszut — libegte majdnem önkívületben.

— Szegény Mariska, mennyit kell szenvedned! Tárnod kell e nyomorult ember bánásmódját, mert ő férjed. Nincs ki megvédelmezen ellene, de lesz, lelkemre mondom lesz! Meglakolsz ezért Dóra, kiragadtad őt kezemből és én kénytelen voltam hallgatni, de most meghalsz, ha ezer lelked volna is!

Lázias nyugtalansággal várta a következő nap alkonyát, amikorra szörnyű tettének végrehajtását tervezte. El volt szánva mindenre, a következményekkel nem gondolt; csak Mariskát akarta megszabadítani kínzó zsarnokától, azután ha vége lesz ennek az amugy is sokat zaklatott nyomorult életnek, hát nem bánja. Egyedül áll a világon, mint a pusztá közepén az elhagyott kutágas, mely ha kénytelen eltűnik, senki sem keresi, hogy hova lett. Felesleges ember már ő e földön. Életének célja nincsen, lelke fáult, hát mit keresne ő továbbra is az emberek közt? Az, aki mint egy szent lebegett előtte, akire ha gondolt, szive fölmelegedett, másé lett. Kit oly nagyon szeret, kinek boldogságát olyan nagyon óhajtott, boldogtalán; férje ugy bánik vele, ahogy még jóra való cseléddel sem szokott banni tisztességes ember. Föltette magában, hogy örködni fog az asszony körül, esküvőjén is megígérte neki, hát most itt az alkalom, hogy szavát bevaltsa.

Nyugodtan meghuzódott a hegyesi országotat szegélyező bokrok közt és várt Dóra Mártonra, kinek a munkából hazajövet okvetlenül erre kell mennie. Nem törődött vele, hogy esetleg megláthatja valaki tettét, el volt szánva mindenre. Nem akart ő rejtélyes gyilkosságot elkövetni, hanem mihelyt végrehajtotta boszujának művét, önkénynt meggy és fejelenti magát.

Megpillantotta nyugodtan közeledő ellenségét.

— Hajrá, elébe!

Dóra Márton ugy látszik észrevette a legény elleneséges szándékát, mert megfordult és futásra vette a dolgot. A legénynek azonban megkészszerzte a most teljes erővel kitűző düh izmaát és csakhamar elérte a menekülőt.

— Megbolondultál Jóska, mit akarsz velem?

Nem célozom a szerencsés kézzel megalkotott bácskai községi rendőrség érdemeit méltatni, avagy annak hiányait kutatni, szóval e rendőri intézményt bírálni, e felett egyszerűen a „bevált“ szóval napirendre térve tárgyamból kezdek.

Ahány ház, annyi szokás. A községi rendőri költség is minden községben más-más kulcs szerint vették ki. Így néhány külső község, illetve kiadások címén egyedül a lovasrendőrök fizetése számított fel, míg a rendőrfelügyelő, a rendőrfelvezető és a gyalogrendőrök fizetése, a rendőrség felszerelése és egyéb költségek a belső községi kiadások terhére esnek. Ennek megfelelően a földadóra 2—3%, a többi adókra pedig 20—25% pótdadó vették ki rendőri kiadás címén.

Másutt a rendőrfelügyelő esetleg a rendőrfelvezető fizetése, sőt talán a felszerelési költségek is arányosan megosztatnak s így a földadó utáni % emelkedik, a többi adóké csökken ugyan valamivel, de még mindig aránytalanul kisebb a földadó után kivetett százalék, mint a többi adókra eső hányad.

Ismertem ismét oly községet, hol ellenkezőleg a földadóra kivetett % magassága 10—12 volt, míg a többi adóké 4—6-ra rugott. Láttam költségvetést, mely szerint a belső községi kiadásokra 3—6%, míg a külső községi 15—18% pótdadónak kell esnie.

Szóval e téren a lehetőleg különfélebb és a lehetőleg ellentétebb tarka-barka képletekkel találkozunk.

Holott talán ez az egyetlen tárgy az, melyen egész megyénkben kivétel nélkül minden községben egyöntetűen lehetne eljárni.

Főlétszámú tartom az egyöntetűség céljára, praktikus és hasznos voltát kiemelni — hogy rövid legyek — sietek szerény nézetemet előadni arra nézve, hogy mily arányban volna véleményem szerint az e című pótdadó kivetendő.

Tudjuk azt, hogy a bevett szokás szerint, a gyalogrendőrség is teljesít határszolgálatot s ezek is mint mezőőrök ép úgy tagjai a külső községnek mint a lovasrendőrök; de viszont a lovasrendőrök is teljesítenek belsőszolgálatot, ők is állnak posztot a községben, ők is bejárják a községet csak úgy mint a gyalogosok; szóval ez utóbbiak ép úgy belsőrendőrök, mint amazok külsőrendőrök.

A rendőrfelügyelő és az őrzető mindkét rendbeli rendőrségnek egyenlőképpen feleltessék. Ugyancsak mindkét rendbeli rendőrségnek egyaránt szüksége van felszerelési cikkekre. Ugyancsak a két rendbeli rendőrség egyforma arányban teljesíti a vagyonbiztonsági szolgálatot is, amennyiben épen úgy őrzi Péternek házáat, bolt-

hozzászokva férje részéről ilyen jó bánásmóddal. Borzadt attól, ha rá gondolt, hogy esetleg férjének is része lehet e gáztettben. E gondolat nem hagyott neki nyugtot. Elhatározta, hogy végére jár a dolognak.

Egy alkalommal, midőn Márton ismét hízkelve fogta körül, egyszerre szilárd hangon, mintha mindent bizonyosan tudna, rászólt férjére:

— Gyilkos, erdej előlem, te ölted meg a Tabi Jósikát!

Dóra Márton elhalványodott. Reszkető ajakkal, mintegy lesújtva, alig hallható tompa hangon mondá: — En.

Csakhamar azonban magához tért. — Dehogyan én, mit beszélek, hova gondolsz, az Istenre kérélek, hogy tudsz ilyen mondanit, esküszöm, hogy egy ujjammal sem nyultam hozzá!

Az asszonyt mintha vipera csipte volna meg, úgy ugrott fel szerelmeskedő férjétől és teljes erejéből el-sikoltá magát.

Azouban mégis észretért és nem csapott lármát, hanem kézen fogta két kis gyermekét és elment Dóra Mártontól — örökre.

A megremült férjnek nem volt annyi erélye, hogy visszatartathatta volna. Az öreg Ványi Menyhért már jó ideje betegeskedett és nem állott már hatalmában, hogy Mariskát visszaparancsolja férjéhez.

Az amugy is nagykorú nő szabadon adhatta be a válópórt Dóra Márton ellen, ki egy hanggal sem mert ellentmondani.

Sohsem tudódott ki, hogy ki ölte meg Tabi Jósikát, hanem azok a pletykázó vénasszonyok, a kik csak úgy találmra nem állották a Dórákét válását Tabi Jósikával összekötésbe hozni, bizony, bizony nem igen tévedtek.

Vidám aratonép, ha elmegy azon hely mellett, hol Tabi Jósikát halva találták, elémul a dal és komoly arccal, nyomott hangon suttozják:

— Itt ölték meg egy legényt...

Rudolfus.

ját, cséplőgépjét, magtárát, sertés-hizlaldáját, mal-mát, mint Pálnak, buza, zab, kender, vagy kukorica vetését, avagy szőlejét. Szóval kétféle alakban ugyan, de egy és ugyanazon személyzet, egy és ugyanazon szolgálatot teljesít egy-egy község minden egyes adófizető polgárának. Ebből kifolyólag szerény nézetem szerint a rendőrségi két féle pótdadónak is egymással teljesen egyforma, illetve egyenlő százalékban kellene kivettetni. Vagyis Péter az ő házacskája és boltocskája után fizetett 10 frt adója után 5% belső községi költségében fizet 50 krt. Pál pedig 100 frt földadója után szintén 5%-ot vagyis 5 frt fizet külső községi adó címén.

Ezt tartom — tekintettel a mi rendőrségünk szervezetére és működési körére — helyesnek és igazságosnak. Ezt szándékoztam a nyilvánosságra hozni oly célból, hogy a tisztelt jegyző urak sziveskedjenek azt becses figyelmükre méltatni. Igaz, csak egy rövidke argumentummal támogattam nézetemet, de hiszem, hogy ezzel is segédkeztem nyújtottam a terhek igazságos megosztásához.

Tovarisova, 1899. szeptember 5.

Égi Lajos.

Ujdonságok.

Erzsébet királyné halálának évfordulója. Erzsébet királyné halálának évfordulóját városunk közönsége vallási és nemzeti különbség nélkül áhitatos kegyelettel ünnepelte meg az egyes hitfelekezetek templomaiban. A középületeken és számos magán házon gyászlobogók lengtek. A róm. kath. plébánia-templomban az ünnepélyes gyászmise reggel 9 órakor volt, a melyen a helyben székelő összes hatóságok, a cs. és kir. gyalogezred és a m. kir. honvédség tisztikara küldöttségileg jelent meg. Megjelentek továbbá az összes tanítványok ifjúsága és tanári kara, valamint nagyszámú áhitatos közönség, a mely a templomot a zsúfolásig megtöltötte. Az ünnepélyes gyászmisét Fejér Gyula apát-plébános nagy segédlettel pontifikálta. A polgári kaszinó-egyleti dalárda Engesser „Requiemjét“ adta elő. Innen a küldöttségek a g. kel. szerb plébánia-templomba vonultak, a hol Kupuszarevits Lyubomir esperes celebrálta a gyászmisét. A róm. kath. plébánia-templomban a helybeli magyar nőegylet tagjai az Erzsébet királyné emlékére építendő „Orókimadás“ templom alap javára gyűjtést rendeztek.

Kinevezés. A magyar királyi pénzügyminiszter Staudacher Kálmán kir. adóhivatali gyakornokot a zombori kir. adóhivatalhoz adótitkárrá nevezte ki.

Pályázat. A zombori királyi törvénytörvényeknél aljegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújthatók be.

Ag. ev. istentisztelet. Folyó évi szeptember hó 17-én Zomborban a szokott helyen és időben rendes istentiszteletet fogok tartani. Korossy Emil, ev. lelkész.

Zomboriak Szegeden. Városunk köztisztviselőiben álló népszerű képviselője, Széchenyi József nagy örömet keltett meglepetésben részesítette választóit. Kétszáz választóval — saját költségén — kirándulást tett folyó hó 8-án Szegedre az országos mezőgazdasági kiállítás megtekintése végett. Nemes áldozatkészségét nem dicsérjük, mert tette magában hordja dicséretét, mint fényes tanúbizonyságát annak, hogy Széchenyi József mindenkor és minden tekintetben nagy érdeklődéssel viseltetik választói iránt. A kirándulók folyó hó 8-án külön vonaton indultak Szegedre, a hova kilenc óra tájban érkeztek meg. A nagy tömeg, mellén „Zombor“ felirású nemzetiszínű kokárdával Szegeden feltűnést keltett és a merre járt, mindenütt lelkes ovációban részesült. A Kass-féle „Othon“ kávéházban elköltött reggeli után a kiállítást tekintették meg, amelynek befejeztével a Proféta szálló éttermében lakomára gyűltek össze. A házigazda tisztét Széchenyi József lekötölező szíveséggel viselte. Ebéd alatt szebbnél-szebb felköszöntők hangzottak el. Steiner Lajos Széchenyi József képviselőre mondott lelkes tósztot. Sztrilich Sztipó ugyancsak a képviselőre köszöntött. Széchenyi József gyönyörű beszédben választóit éltette. Perndl Dezső Zsulyevits Ernő felső kereskedelmi iskolai igazgatóra, az iparosok lelkes barátjára mondott áldomást. Zsulyevits Ernő és Thurszky Zeiga dr. a kirándulókat éltette. Ebéd után a város vezetőségét nézték meg és az esti vonattal egy jól és hasznosan eltöltött nap kellemes emlékeivel tértek vissza városunkba.

Fürjezés. Igen sikerült fürjezést rendezett folyó hó 2-án, 3-án és 4-én Zákó Milán országgyűlési képviselő Zsabyán. Összesen 269 fürj, ezenkívül számos vadkacsa, sólyom, vadgerle, gólya és egyéb vízivad jutott területekre. Érdeklődését növeli ennek a vadászatnak az, hogy azon hölgyek is vettek részt. A zomboriak közül: Mihajlovits Alexandra, Konyovics Jovánka urhölgyek és Zákó Milán országgyűlési képviselő, dr. Zákó István ügyvéd, dr. Konyovics György albiró és Lederer Pál tb. főjegyző voltak jelen. A fent kitértett fürjmenyiségből lőtt: Mihajlovits Alexandra urhölgy 47-et, Konyovics Jovánka urhölgy 16-et, Zákó Milán 40-et, dr. Zákó István 64-et, dr. Konyovics György 44-et és Lederer Pál 74-et.

Központi választmányi ülés. Zombor sz. kir. város központi választmánya ma délelőtt 9 órakor ülést tart.

A szerb Matica ünnepe. Ujvidékről jelenti levelezőnk: A szerb Maticának nevezetes napja volt folyó hó 7-én. Sok ezer idegen lepte el a város minden utcáját. Szerbiából és Horvátországból is sokan jöttek megünnepelni a Matica megalapítójának emlékét. Reggel Tedeum volt a székesegyházban, melyen Brankovics György pátriárka is megjelent. Sevcics Mitrofan bácsi püspök fényes assistenciával celebrált. Azután a temetőbe vonult a sok ezernyi közönség, hol a püspök az elhunyt Hadzsits János szerb költő sírján rövid istentiszteletet tartott. Az ünnepet a Matica nagytermében tartott diszgyűlés zárta be, melyen a Matica titkára, Szávics Milán dr. méltatta az elhunyt költő érdemeit. De az az ünnep sem mulhatott el politikai tüntetés nélkül. Midőn Brankovics pátriárka a terembe lépett, a közönség zajos zsvíóval üdvözölte. A radikálisoknak ez nem tetszett és elkezdtek zajongani és tiltakozni az ellen, hogy a pátriárkát kitüntetésben részesítsék. Két szónok hevesen kikelt az éljenzők ellen, a mi oly nagy botrányt idézett elő, hogy néhány józan embernek köszönhető, hogy véres verekedésbe nem fult a Matica ünnepe.

Ügetőversenyek Szegeden. A szegedi mezőgazdasági országos kiállítás alkalmából folyó hó 8-án, pénteken délután 2 órakor a löversenyterén díjgratás, lovasjáték és ügetőversenyek tartottak. Az egyes ügetőversenyben az első „Szegedi díj“-at bajsai ifj. Vojnits Sándor országgyűlési képviselő 9 éves „Virgonc“ kancája nyerte el. A kettős ügetőversenyben az első „Alföldi díj“-at Rózsa Béla lovai, a második díjat pedig bajsai ifj. Vojnits Sándor országgyűlési képviselő 7 éves „Parázs“ csodőre és 11 éves „Mátka“ kancája nyerte el.

Hymen. Dr. Mészöly Géza apatini kir. aljárásbíró folyó hó 5-én vezette oltárhoz Boros Jolán kisasszonyt Földesen.

Uj iskola Bajsán. A bajsai róm. kath. egyház előjárósága a régi iskolája helyett egy 4250 forintos új iskolát épített.

Eljegyzés. Husvéth Gyula zombori földbirtokos, a köztisztviselői állás Husvéth család tagja folyó hó 9-én eljegyezte Rados Józsa kisasszonyt Zomborból.

A zentai gimnázium. A zentai gimnáziumban a vallás- és közoktatástügyi m. kir. miniszter engedélyével megnyitott a VIII. osztály.

Házasság. Lukácsy István szabadkai kir. törvénytörvényes jegyző, tartalékos hadnagy folyó hó 9-én vezette oltárhoz Blumenthal Jolán kisasszonyt, Blumenthal Lajos zombori földbirtokos leányát.

A szegedi közjegyzői kamara közgyűlése. A kiállítási nagyhét keretében folyt le Szegeden a szegedi kerületi közjegyzői kamara közgyűlése Széll Ákos közjegyző elnöke alatt. Több belső folyó ügyet tárgyalt a kamara és megalakította újra tisztikarát a következőképen. Elnök: Széll Ákos, titkár: Szentes Vidor makói közjegyző. Választmányi rendes tagok: Abaffy Aurél szegedi, Vissz Károly ó-becsei és Mezey Zsigmond kulai közjegyzők. Póttagok: Vojnits Lajos zentai és Szilágyi János újvidéki közjegyzők.

Uj vasuti megállóhely. A kereskedelemügyi miniszter Turay Mátyás és társai bajai lakosoknak kérelmére megengedte, hogy a nagy kir. államvasutak szabadka-bajai vonalának Bikity-Borsód és Baja állomásai között fekvő 24. számú őrházánál „Bajai szőlők“ elnevezéssel feltételes megállóhely létesíttessék. A miniszter erről Baja város közigazgatási bizottságát oly hozzáadással értesítette, hogy a feltételes megállóhelyet egy a szomszédos, mint a távolsági forgalomban önálló állomássá minősítette.

Halálozás. Özv. Rákits szül. Radulovits Katalin, Vukicsevit Miklós a szerb tanítóképző intézet igazgatójának anyósa pénteken reggel 86 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután nagy részvét mellett ment végbe.

Főlismer holttest. A múlt héten egy feloszlásnak indult férfi-holttestet fogtak ki Szegeden a felsővárosi Tiszaparton. Miután a főlismerhetlenségig felülfedte, le sem fényképezhették. Írás sem volt nála. Csak elegáns fekete rubája árulta el, hogy az ur társadalomból való. Az orvosrendőri boncolás megállapította, hogy a hulla mellén nagy lösebb tátong. Halálos lövés! Föltámadt erre a gyanu, hogy az illető gyilkosságának esett áldozatul. Azonban ezt a gyanut erősen eloszlatta az a kijelentés, amit a szegedi rendőrség előtt Krécsi Józsefné Biró Erzsébet szabadkai lakosnő tett, aki a hullában annak leírása után férjére ismert. Elmondta, hogy a boldogtalan embert anyagi zavarok kergették az öngyilkosságba. Hajdanán jómódu földbirtokos és bórkereskedő volt Krécsi Szabaddán, de pár év előtt anyagi bajok érték. Üzletársában is csalatkozott volna, mint a felesége állítja. Legutóbb újabb anyagi csapások érték, úgy hogy teljesen a tönk szélére jutott. A boldogtalan ember nem tudott megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy szegény sorsban éljen öreg napjaira s elkezeredetten mondta többször a feleségének, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. Augusztus 31-én is ezt emlegette, mikor eltávozott hazulról. Két napig Szabaddán mulatozott, azután nyoma veszett. Valószínűleg Szegedre ment és ott követte el az öngyilkosságot a Tiszaparton és pedig úgy, hogy valami hajó vagy tutajra állt, aztán meglötte magát és a vízbe ugrott. A szerencsétlen embert előkelő rokonság gyászolja.

Ebzárlat feloldása. A városi rendőrfőkapitány az általa július hó 24-én elrendelt 40 napi ebzárlatot a tegnapi nappal hatályon kívül helyezte.

Rabszökés. Pénteken a délutáni órákban egy gyilkosság miatt jogérvényesen 2 évi fogházra elítélt rab szökési kísérletet tett. A fogház hátulsó udvarában a jégverem mögé bujt el. Itt magáról a rabruhát levetvén, a jégverem tetejére mászott és innen a magas kőkerítésen át a vármegyeház keleti oldalán lévő térre ugrott ki és futásnak eredt az ó-sztapári ut felé. A fogház belsején fölállított őrszem a szökést abban a pillanatban vette észre, a mikor a szökevény a kőfalról leugrott. Rögön lőtt és a lövések zajára elősietett őrség a szökevényt üldözőbe vette. A mikor a börtönőrök az utcára értek, a szökevény már az ó-sztapári-uton lévő vámsorompónál futott ritka sebességgel. Futása oly gyors volt, hogy bármely gyorsfutónak becsületére vált volna, azonban az őrk is kitétek magukért. A lövések zajra, a börtönőrök futása nagy feltűnést keltett az utcán sétáló közönség között és mindenki sietett a szökevény után. Az egész ó-sztapári-utat ellepte a közönség, mely csakhamar az őrséggel együtt szaladt. Sokan voltak, kik kocsikkal álltak be az üldözők sorába. A szökevény rab pedig csak futott előre és előre, de végre észrevehetőleg elfáradt és a puskaporos torony közelében a börtönőrök utolérték. A szökevény rab védelmi állásba helyezkedett és ökleivel fenyegette az őröket. De minden küzdelme hiába valónak bizonyult; az őrk letépték, láncra verték és egy előállított bérkocsiba helyezték el. A szökevény rab még itt is ellenszegült és óriási erőfeszítéssel igyekezett az őrk kezéből szabadulni, úgy, hogy az őrség kénytelen volt őt valóssággal lefogni. A szökevény tehetetlenségében ordított, hánnya, vetette magát, az óriási számban összeverődött utcai gyerkőcök nagy gaudiumára. A haladó bérkocsit száz és száz ember roppant zajongással egész a fogház kapujáig kísérte és beletelt egy jó óra, a míg eloszlott.

Ellenőrzési szemlék. Az ujvidéki cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokság alá tartozó sorozó járásközségekben az 1899. évi ellenőrzési szemlék a következő helyeken és napokon fognak megtartatni, u. m.: Palánka október hó 9., 10., 11., 12-én, Gajdóbrán október hó 13. és 14-én, Hódásághon október hó 16., 17., 18., 19., 20. és 21-én, Bács-Kulán október hó 23., 24., 25., 26., 27. és 28-án, Zsalyán október hó 12., 13. és 14-én, Tittelben október hó 16., 17. és 18-án, Ujvidéken (az ujvidéki járás) október hó 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20. és 21-én, Ujvidéken (Ujvidéki város) október hó 22., 23., 24., 25-én. A pótelőrzési szemlék minden egyes sorozó járásra nézve az ujvidéki cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokság székhelyén Ujvidéken évenként december hó 1-8-án napján fognak megtartatni. Az ellenőrzési szemlék vasárnap és ünnepnapokon d. e. 10 órakor, másnapokon 8¹/₂ órakor kezdődnek.

Halálos légyesipés. Dr. Wagner Károly ujvidéki tekintélyes orvos neje — mint tudósítónk írja — tragikus módon halt meg. Egy légy megeszte a minap az orrát és csipés után nyomban daganat támadt rajta. A daganat rohamosan terjedt és hiába való volt az orvosok fáradsága, a szerencsétlen asszony másnapra vérmérgezés következtében meghalt. Tegnapielőtt temették el nagy részvét mellett.

Vizbefulladás. Patarits Paula 8 éves leánygyermek folyó hó 8-án délután Bodrogh Monostorszegben csónakázás közben a csónakból kiesett s azonnal elmerült a Duna hullámai között. Juneg Mihály halász, ki a gyermekek segélykiállítására kisetett a Dunapartra, már csak élettelen hullajt foghatta ki. Ez már a harmadik gyermek az idén, a ki részben a szülők gondatlansága folytán lelte halálát a Dunában.

Furcsa lövésárulás. Klitocsky István csurogi lakos lovakat árult a temerini vásáron. A két szép csikó hamarosan bevésre is akadt Kolompár István zentai lókupec személyében. Az alkut csakhamar megkötötték és Kolompár a leveleket mielőbb átíratta. Klitocsky azonban hiába várta vissza bevóját, mert az a csikókkal, a passzusokkal, de a mi legfőbb dolog, a csikók árával is úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. A kárvallott Zentára ment igazságot keresni és ott a tettest még kellő időben sikerült kinyomozni, amennyiben a csikók még birtokában voltak. Kolompár ellen, — ki már nem egészen ismeretlen módon iparkodott lovakat venni — megindították az eljárást.

A Duna áldozatai. Nagy szerencsétlenség történt Bács-Baracsán. Nagy András csónakon igyekezett a fiával a Duna tulpártjára. Midőn a Duna közepére értek, összetűzköztek egy, az ellenkező irányban evező csónakkal. Az összetűzközés oly erős volt, hogy Nagyék csónaka fölborult és úgy az apa, mint a fiu a Dunába halt. A másik csónakban ülő azt hívének, hogy az egész katasztrófának ő az oka, még aznap odabaza az istállóban fölalkasztotta magát. Mindhárom halott iránt nagy a részvét.

Rossznal tettetett részegség. Juhász Sándor feketehegy lakos az esti órákban beférközött a község-háza egyik szobájába s a fiókokat föltörve, az ott talált 2 frt 40 krt magához vette, azonban az egyik községi cseléd tetten érte és azonnal elfogták. Juhász úgy akart a bajból kímászni, hogy magát holt részegnek tette s elkezdett veszekedni úgy, hogy csak nagyobb erő kifejtésével tudták megkötözni. A folyó hó 7-én megtartott végtárgyaláson is részegségével védekezett, de eredménytelenül, mert a törvényszék lopás bűntettével és a hatóság elleni erőszak vétségében bűnösnek mondta ki s 9 havi börtönrre ítélte.

Halál a hengerek között. A 3 éves Kovács Gusztáv szílei Csantaverről folyó évi március 17-én Szabadkára mentek, a kis fiút, 14 éves Teréz leányuk és 15 éves cseledjük Nagy Mihálynak a gondjaira bízta, meghagyván az utóbbinak, hogy azután menjen az ökrökkel a földet hengerelni, a mikor leányuk a szobát kitakarította és a kis gyerekekre felügyelhet, addig pedig ő ügyeljen a gyerekekre. A kis Gusztáv felült a hengerekre, Nagy Mihály pedig fogta abba az ökröket s nem hajlott Szokola András szavára, a ki figyelmeztette őt, hogy vegye le a gyereket a hengerekről, mert az ökrök megindulhatnak és baj lehet abból. Szokola jóslata be is teljesedett, mert az ökrök, a melyek akkor voltak először henger elé fogva, megriadtak s elragadták a hengert, a kis Gusztáv a hengerek közé került, a melyek úgy összetörték apró csontjait, hogy még aznap meghalt. — A szabadkai kir. törvényszék gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt 15 napi elzárásra ítélte Nagy Mihályt, ki az ítéletben megnyugodott.

Tűzeset. Bács-Doroszlón a múlt héten Gellér Pál és társai doroszlói lakosok kárára, Horváth József és Bodor Mihály suhancok vigyázatlansága következtében 600 keresztből álló buzakaszal leégett.

Gyilkosság. Orcsik Pál adai tanyai lakos tanyáján dolgozó munkások közül Krizsánovits Vince és Horváth Tamás szabadkai lakosok valamely csekélység miatt összekaptak. Szó szót ért, mire Krizsánovits annyira dühbe jött, hogy felkapta az ott kéznél levő szalmahordó rudat és avval úgy ütötte föbe Horváthot, hogy az eszméletlenül terült el a földön. Horváth Tamást beszállították a szabadkai kórházba, hol most élet-halál között lebeg és felépüléséhez kevés reményesség van. Krizsánovits Vincét pedig a rendőrség letartóztatta és átkísérte a zentai kir. járásbíróshoz, hol elfogja venni méltó büntetését.

Gyilkosság. Egy fiatal vérengző legény áldozata lett a napokban Listyevits Mihály vörösnaruti tekintélyes pékmester. Ugyanis vendégségben volt rokonainál Bodrogh-Monostorszegben s az esteli órákban elmentek a korcsmába egy-két pohár borra, hazafelé menet Boch János ácseszedt szováltásba elegyedett egyik társával; ő közbükk lépett s csitította Bochot, mire ez ezen szavakkal: „mi köze hozzá“ a kezében lévő nyitott kést szíve fölé a 2. és 3. borda közé döfte. A szerény szerencsétlen ember, kinek beteg ágynál felesége és két kis gyermeke sirdogál, állapotát nagyon aggasztó, életben maradásához nincs remény. Boch Jánost, ki tettét sokáig tagadta, de hosszas vallatás után beismerete, a csendőrk átkísérték az apatini járásbíróshoz börtönébe.

Szerencsétlenség a vasúti állomás építésénél. Ujvidéken nagy szerencsétlenség történt szerdán délután 5 órakor a vasúti állomás építésénél. Fülöp János és Otrupcsak János munkások az alap megadásával voltak megbízva. Az 5 méter mély gödör földjének megtámasztására dúc-cölöpöket használtak, de minthogy ezek munkájukban akadályozták, a dolog megkönnyítésére és könnyebb hozzáférhetőséget végett kivették egy dúc-cölöpöt. Ennek következtében, vagyis saját vigyázatlanságuk folytán, a föld így minden támaszt veszítve, összeomlott felettük és maga alá temette Fülöp Jánost, míg Otrupcsakot csak derékig érte. Fülöpöt egy órai keresés után halva emelték ki a földtömegből; Otrupcsak csak kisebb sérüléseket szenvedett.

A „Vasárnapi Ujság“ szeptember 10-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A királyné halálának évfordulója“ (Erzsébet királyné areképeivel, R. Hirsch Nelli rajza után). — „Az Arany-szoba“ költemény Léva Józseftől. — „Szeptember 10.“ Emlékezés Erzsébet királynéra“ (képekkel). — „Erzsébet királyné emlékfái“ (képpel Erzsébet királyné gödöllői emlékéiről, Hary Gyula rajza). — „Erzsébet királyné emlékére“ költemény. — Regénytár: „Hires szerelmesek: Bothwell és Stuart Mária.“ Történeti rajz (képekkel). — „A hadi fogoly.“ Elbeszélés. Irta Polevoi N. P. Oroszból fordította Ambrózyovits Dező (képekkel). — „Följegyzéseim a szabadságharcból.“ Beniczky Alajos 1848—49-iki honvédszázados emlékiratai. — „A hőforrások lakói.“ — „A temetkezés rendezése Budapesten“ (képekkel). Geley Józseftől. — „A szegedi nagybét.“ Békefi Antalról. — „József főherceg látogatása Szegeden“ (képekkel). Kisteleki Edéttől. — „Renues“ (képekkel) a Dreyfus-pör rennesi tárgyalásáról). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt a „Politikai Ujdonságokkal“ együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr, félévre 1 frt 20 krajcár.

Pénzügyőrök mozgalmá. A pénzügyőrök már régóta panaszkodnak, hogy nagyon súlyos a helyzetük, fizetésük, illetve zsoldjuk csekély és sehogyan sincs arányban a nehéz szolgálattal. Egy pénzügyőri vizgázónak zsoldja például 27 forint havonként. Ebből levonnak ruházatra 4 frt 24 krajcárt, fegyverzetre pedig 70 krajcárt, úgy, hogy mindössze csak 22 frt 06 krja marad fizetéséből s ebből kell azután magát ellátni. Ennek a következménye az, hogy az új pénzügyőrök legnagyobb része egy vagy két évi szolgálat után fölmentését kéri, ha pedig megtagadják tőle, hát megszökik. A komolyabb törekvű pénzügyőrök között nehéz helyzetük megkönnyítésére mozgalom indult meg most, a melyből kifolyólag memorandumot intéznek majd a pénzügyminiszterhez, hogy segítsen rajtuk. A segítséget úgy vélik, hogy a pénzügyőrök zsoldját első sorban arányosan emelje föl a kormány. A szolgálatteljesítés 271. és 272. §-ai szerint meghatározott éjjelezési díjak helyett kilométer-pénzt kapjanak a pénzügyőrök, tekintet nélkül arra, hogy a pénzügyőr az állomáson kívül éjjelre, vagy lest áll. Továbbá a mostani ötven forint évi ruhaátalányt, a melyből ruháikat a pénzügyőrök nem tudják beszerezni, szintén emelje föl az állam, vagy pedig szolgáltatassa ki nekik a szükséges ruhamennyiséget természetben. És végül a pénzügyőrök maguk szerzhessék be ágyneműiket, a miért a kincstár némi havi átalányt adna. Ezt azért kéri a pénzügyőrök, mert most az állam által adott ágyneműek vagy nincsenek kellő mennyiségben kiosztva, vagy ha vannak is, olyan állapotban vannak, hogy már köztisztasági szempontból is hasznavehetetlenek. Az bizonyos, hogy a pénzügyőrök kérését méltányolhatná az állam a saját érdekében is, mert akkor nem olyan emberekből állana a pénzügyőrség jórésze, a kiknek a pénzügyőri állapot az utolsó menedék.

A cukorka- és csokoládé-árulás megkönnyítése. A cukorkák és csokoládék árulásánál mindenféle fináncigazolványt kellett beszerezni, a mi sok kellemetlenséggel járt s ha valaki elmulasztotta sietségében, rögön kihágási eljárást indítottak ellene. A kibágási eljárások száma néhány százra rug. Ezt a visszasszámot most megszünteti a pénzügyminiszter a pénzügyigazgatósághoz intézett következő körrendeletével: „Útálva az 1899. évi XVII. t. c. 2. és 3-ik cikkeire és az ezen törvény végrehajtása iránt kiadott utasítás 1. és 2. §-aira, utasítom az igazgatóságot, világosítsa fel rögön a pénzügyi közvegeket, hogy a cukorkák, kandirozott gyümölcs, csokoládé és csokoládé-gyártmányok átutalás tárgyát nem képezik és így a fentemlített küldemények igazolvány nélkül beszerezhetők és bejelentés nélkül átvehetők s az e miatt megindított járóévi eljárások azonnal beszüntetendők.“

Halálos bikaszúrás. Szabadkán Sipos Mihály fejős gulyás f. hó 8-án, pénteken reggel 7 és 8 óra között Halbrohr Adolf szállásán egy bika oldalba szúrta, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a szegény gulyás nyomban meghalt.

Gyümölcs- és általános kertészeti kiállítás Budapesten. Az orsz. magyar kertészeti egyesület már tavali ősszel szándékozott Budapesten egy kertészeti és gyümölcskiállítást rendezni, mely boldogult királynéknak elhalálozása folytán hazánkat ért országos gyász miatt elhalasztatott. Az egyesület legutóbbi választmányi ülésében egyhangulag elhatározta, hogy ezen kiállítást az őszön annál is inkább megtartja, miután Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter leiratában az egyesület támogatását helyezte kiállításba. Ezen kiállítás f. évi október 7—15-ig fog a városligeti kereskedelmi múzeum (nagy iparcsarnok) épületében megtartatni és azon gyümölcsöt, szőlőt, zöldségféléket, fákát, virágokat, kertészeti gépeket, terveket és eszközöket lehet kiállítani. A kiállítás a gyümölcsre és terményekre országos, a gépek és eszközökre nézve nemzetközi jellegű leendő. Térdij nem fizetetik; de a kiállítandó tárgyak bérmentve lesznek beküldendőek. A kiállítás egybe lesz kötve gyümölcsvásárral is, hol a közönség közvetlenül a termelőtől fogja gyümölcsüzkségletét beszerezhetni. Bejelentések szeptember hó 25-ig fogadhatnók el. Bejelentési iyeket és programot küld az orsz. magyar kertészeti egyesület titkári hivatala (IV. k. Koronaherceg-utca 16. sz.), valamint az orsz. gyümölcsészeti miniszteri biztos (földmivelésügyi miniszterium) is. A gyümölcsvásárra a külföldi kereskedők is meg fognak hivatalni.

Menet-rend.

(1899. évi május hó 1-től.)

A május hó 1-től érvényes vasúti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 4 óra 46 percor személyvonat, 8 óra 15 percor gyorsvonat, déli 11 óra 54 percor személyvonat és esti 8 óra 35 percor vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 45 percor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 percor személyvonat, esti 7 óra 35 percor gyorsvonat és esti 8 óra 34 percor személyvonat.
3. Gombos felé indulás: Reggeli 6 óra 55 percor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 percor személyvonat, és esti 7 óra 41 percor gyorsvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggeli 8 óra 8 percor gyorsvonat, déli 11 óra 47 percor személyvonat és esti 8 óra 25 percor vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 5 percor személyvonat, délutáni 4 óra 5 percor vegyesvonat.
6. Baja felől érkezés: Délutáni 3 óra 23 percor személyvonat, reggeli 6 óra 25 percor vegyesvonat.
7. Ujvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 55 percor vegyesvonat, reggeli 7 órakor személyvonat, délutáni 3 óra 51 percor személyvonat.
8. Ujvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 percor személyvonat, déli 11 óra 30 percor személyvonat, esti 7 óra 17 percor vegyesvonat.
9. Ezekon kívül Zombor és Nemes-Militics között június hó 1-től augusztus hó 31-ig bezárólag, vasár és ünnepnapokon, úgy mint a múlt nyáron, egy tehervonat személyszállítással lesz berendezve, a mely vonat Zomborból délután 1 óra 4 percor indul és Nemes-Militicsre délután 1 óra 31 percor érkezik.

Szerkesztői üzenetek.

P. P. Milán B.-Petrovosszellő. Közleménye lapunk 70. számában némi rövidítéssel már megjelent.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Burián Mária

okleveles zongoratanító és hangversenyénekeső
folyó évi szeptember hó 15-étől

a zongorában és énekekben

oktatást ad.

Bővebb felvilágosítás Kossanits C. úrnál
nyerhető. 3—1

Keil-féle padló-fénymaz,

Keil-féle fehér mosdóasztal-fénymaz 45 kr.

Keil-féle parkett-fénymaz 45 kr.

Keil-féle aranykeret-lakk 20 kr.

8—5

Kizárólag kapható:

ifj. Heindlhofer Róbert
kereskedésében, ZOMBORBAN.

Nemes-militicsi gyógyfürdő.

A község tulajdonát képező fürdő
szeptember hó 15-ig
a nagyközönség rendelkezésére áll.
Kitünő gyógyhatású tóviz.

Kényelmes fürdőház és gondozott park, vendéglő, olcsó lakások, kellemes nyári üdülőhely.

Vasuti állomás. Minden vasár- és ünnepnap Zomborból délután 1 óra 4 perckor különvonat.

Hetenként többször zene.

Fürdőorvos: **Dr. KONRÁD SÁNDOR.**
Kitűnő ételkről és italokról **Vranits Mladen** bérli gondoskodik.
Bővebb felvilágosítással és prospectussal **Karagits István** fürdő főfelügyelő szolgál. *—16

Nemes-militicsi gyógyfürdő.

7446. sz. kig. 1899.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Vajszka-Bogyán körjegyzőségénél tisedésbe jött s előleges havi részletekben fizetendő évi 360 frt fizetéssel javadalmazott községi irnoki s egyben végrehajtói állásra pályázatot nyitok.

Mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, felhívom, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket **folyó évi szeptember hó 15-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

Szláv nyelv tudása megkívántatik
Kelt Hódásghon, 1899. évi augusztus hó 30-án.

SZEMZŐ KÁROLY,
főszolgabíró.

3—3

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Glozsán községében leköszönés folytán megüresedett és havi előleges részletekben kiszolgáltatandó 300 frt készpénz és szabad lakással (mely egy szoba, konyha és kamrából áll) javadalmazott községi óvónői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt és nyelvismereteiket igazoló bizonyítvánnyal ellátott kérvényeiket hozzám **október hó 10-ig** nyújtsák be, mert a később érkező kérvényeket nem vétetek.

Glozsán, 1899. évi szeptember hó 9-én.

KEKEZOVICH MÁTYÁS,
felfügglő bizottsági elnök.

3—1

Eladó két egyforma zsemlye-szinű

5 éves dupla ponny-kanca

Faller Alajos

2—1 veprováci jegyzőnél.

71. szám.
II. 1899.

Kihirdetés.

A bács-almási anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető-helyettese kihirdeti, hogy:

1. Szenté János, ki családi állapotára nézve nőtlen és a kinek vallása róm. kath., állása (foglalkozása) földművelési napszámos, lakóhelye Bács-Almás, születési helye Bács-Almás, ideje 1874. évi december hó 6. napja s a ki Szenté Ignác és neje Ternák Margit fia.

2. Gardalics Anna, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása róm. kath., állása (foglalkozása) háztartásbeli, lakóhelye Nagy-Radinci, születési helye Bács-Almás, ideje 1877. évi november hó 1. napja s a ki Gardalics János és neje Horváth Rozália leánya egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi elöljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Bács-Almásban és a „Bácska” című hírlapban.
Kelt Bács-Almásban, 1899. évi szeptember hó 4. napján.

Bédits Máté,
anyakönyvvezető-helyettes.

2098. sz.
kig. 1899.

Árlejtési hirdetés.

Alulírott község elöljárósága részéről közhírré tétetik, miszerint Sztanisics község képviselőtestületének 26. ex. közgy. 1898. számú határozata folytán egy tanterem építésének biztosítása céljából **folyó évi szeptember hó 19-én délelőtt 9 órakor** Sztanisics község-házánál nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, melyre a vállalkozók ezennel meghívottak.

Árlejtési kivánók tartoznak a 2238 frt 41 krban megállapított előirányzati összeg, mint kiküldési árnak megfelelő 10% díját az árlejtés megkezdése előtt bánt-pénzzel letenni.

A törvényhatóságilag jóváhagyott terv és költségvetés, egy egyéb feltételek az árlejtés napjáig a község jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sztanisics, 1899. augusztus 26.

3—3

Az elöljáróság.

Ritka alkalmi vétel mig készletem tart.
Valódi angol Helikal Premier, Stiria, Kayser, Seidl Nauman Coupur
kerékpárjaimat
bámulatos olcsón adom, mig a készletem tart.
*—10 Két évi jótállás.
TEITSCH GÁSPÁR,
kerékpár-raktára és mechanikai műintézet
ZOMBOR.

3524. szám. kig. 1899.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

O-Becse nagyközség elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy elbocsajtás folytán megüresedett egy rendőri állásra ezennel pályázatot nyitattik.

Felhívom mindazokat, akik pályázni szándékoznak, miszerint sajátkezűleg irt kérvényeiket legkésőbb **folyó évi október hó 15-ig** ezen elöljáróságnál nyújtsák be, melyben igazolni tartoznak, hogy:

- a) magyar állampolgárok;
- b) védőkötélzettségüknek megfeleltek, 24-ik élet-évüket betöltötték, vagy a 45. el nem érték;
- c) fedhetlen erkölcsűek és rovatlan előéletűek;
- d) teljesen egészségesek;
- e) írni és olvasni tudnak és a községben divó magyar nyelvet szóban és írásban bírják.

Ezen rendőri állásra való megválasztásnál elsőbbség adatik első sorban az 1873. évi II. t. c. kedvezményezett altiszteknek és kiszolgált állami csendőrségnek, másodsorban a hadsereg és honvédségnek kiszolgált egyéneknek, harmadsorban az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban, nem felelős őri minőségben alkalmazásban álló egyéneknek, végül előny minden körülmények között a szolgálati magyar nyelv szó és írásban való jártasság, valamint a nőtlenesség.

A gyalogrendőri állással évi 300 frt fizetés van egybekötve, mely összeg havonkénti részletekben és pedig utólag fizetetik ki a községi pénztárból. A megválasztott rendőr köteles a szabályzat által megállapított egyenruhát sajátjából beszerezni, a felszerelésről, fegyverzetéről, löszerről azonban a község fog gondoskodni.

O-Becsen, 1899. évi szeptember hó 6-án.
Mihályi Sándor, községi jegyző. **Gönczy,** községi bíró.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. község becses tudomására hozni, hogy

polgári és egyenruha szabó-üzletemet,

mely eddig bajai-ut 11. szám alatt az árucarnok mellett volt, a mai napon **Belváros, bajai-utca 20. szám alá** (a gör. kel. templom mellett) helyeztem át.

Főtörekvésem oda fog irányulni, tisztelt megrendelőimet, úgy mint eddig, ezentul is a legjobban, legpontosabban és legjutányosabban ki-elégíteni.

A legegánsabb és izléses egyenruhákra, melyek üzletemben készülnek, a nagyérdemű tisztikarnak figyelmét felhívni bátorodom.

Egyéves önkénteseknek teljes felszereléssel a legolcsóbban szolgálhatok.

A n. é. község megrendeléseit kérve, maradok tisztelettel

Knipl János,
polgári és egyenruha szabó.

2—2

6737. sz. kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Karavukova községben újonnan rendszeresített, előleges havi részletekben kifizetendő évi 360 frt javadalmazással összekötött irnoki állásra pályázatot nyitok.

Mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják felhívom, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket **folyó évi szeptember hó 15-ig** hivatalomnál nyújtsák be, mert a később érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

Kelt Hódásghon, 1899. évi augusztus hó 30-án.

LICHTNECKERT,
szolgabíró.

3—3

5094. sz. kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó O Szivac községénél elhalálozás folytán megüresedett és évi 360 frt fizetéssel javadalmazott községi kézbesítői állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, akik pályázni szándékoznak, hogy minőségüket és eddigi működésüket igazoló kérvényeiket hozzám **folyó évi október hó 10-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később beadottakat figyelembe venni nem fogom.

Zombor, 1899. augusztus 30.

Tárczay Dezső,
főszolgabíró.

3—3

Árlejtési hirdetés.

Császka György kalocsai érsek ur önagyméltósága megbízásából ezennel közhírré teszem, hogy **Bácsmegeye Rém községben** építendő templom, plébánialak, melléképület és kerítések munkálatainak biztosítására **folyó évi szeptember hó 25-én** saját irodámban reggeli 9 órára nyilvános szó- és írásbeli árlejtést tartok.

Az árlejtés alá jövő munkák összesen 38,346 frt 90 kr-ra vannak előirányozva, az összes anyagok fuvarozását Rém község lakosai fogván teljesíteni.

Az árlejtésen részt vehet minden magyar állampolgár, a ki magát a feltételeknek alá veti és 3850 frt bántpénzt tesz le. Írásbeli ajánlatok benyújtására szeptember hó 25-ik napjának 9 óráját tűzöm ki.

A szóbeli verseny befejezése után fognak csak az írásbeli ajánlatok fölbontatni.

Az árlejtés eredményeképpen azonnal ki fogom hirdetni, hogy a versenyzők közül kiket fogok önagyméltóságának vállalkozóul javaslatba hozni. A többiek bántpénzeiket azonnal vissza fogják vehetni.

Az építés befejezésének határideje 1901. évi szeptember elsejére van kitűzve.

A terveket, a költségvetéseket és a feltételeket bárki is megtekintheti irodámban.

Kalocsa, 1899. augusztus 31.

Kikindai Aladár,
érsekuradalmi mérnök.

3—2

Egy a jegyzői teendőkhöz jártas egyén 25 frt havi előleges fizetés mellett jegyzői irodában azonnal és állandó alkalmazást nyerhet. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Unicum Drill sorvetőgépek

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség becses tudomására hozni, miszerint a **Melichar-féle** szabadalmazott és a kontinensen legjobban elismert és legerőteljesebb

kizárólagos képviselőt Bács-Bodrogh megye területére elnyertem és ezekből egy **bajai**, valamint **bács-kulai**, **titeli** és **ó-becsei** üzleteimben állandóan nagyobb raktártartva, lehetővé tevé ezzel az azonnali leggondosabb kiszolgálást.

Az **Unicum sorvetőgépek** előnye más vetőgépek felett ma már annyira ismeretesek, hogy azokat külön kiemelni szükségtelen, ugyanazért is azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok az igen tisztelt gazdaközönséghez, szíveskedjék becses rendelkezéseikkel engem bizalommal felkeresni és én előre is biztosítom a leggondosabb kiszolgálásról.

Arjegyzékkel és árajánlattal szívesen szolgál

SZÜCS ÖDÖN

*—24 mezőgazdasági gépgyára **Baján.**